

TOM

programmeerimiskeel

Elinor Toodo

Tutvustus (1)

- Objekt-orienteeritud programmeerimiskeel
- Aluseks Objective C ja sarnaneb ka Java'le
- Kompilaator- Tesla (1998) ja tomc
- Arendati 90ndatel - 2002 (enam ei arendata)
„Programmers without deadlines“ poolt
- Mitmene pärimine, korteežid, laiendused
- TOM – lihtsalt nimi sest
“Names don't need to have a meaning. :)”

Tutvustus (2)

- Programmile saab juurde panna laiendusi (*categories*) selle töö ajal
- Laiendused:
  - Saavad välja kutsuda/lisada teisi klasse/meetodeid/muutujaid.
  - Ei vaja uuesti kompileerimist
- Käsu lõpus ; ja plokid piiratud { }

Koodist programmiks

- Koodifail laiendiga .t

```
hello.t
```

- Lihtsaim viis teha GNU makefile sisuga:

```
UNIT=      hello  
TOM_SRC=   hello
```

```
TOM_MAKEFILES_DIR= /usr/lib/tom/makefiles  
include $(TOM_MAKEFILES_DIR)/GNUmakefile.bin
```

- Programmi käivitamine tavalisel viisil

```
./hello
```

Andmetüübid

Täisarvulised:

- Byte - 8-bitine märgita ('a')
- Char - 16-bitine märgita
- Int - 32-bitine märgiga (123456, 0377, 0xff)
- Long - 64-bitine märgiga (0L, 1l)

Ujukomaarvud:

- Float - tavatäpsusega (1.0, 1e23, 4.2e1)
- Double - topelt-täpsusega (1d)

Näiteid muudest tüüpidest

- Tühi tüüp (*void*)
  - Näitab tüübi puudumist
  - Kasutatakse meetodi tagastuse tüübina
  - Tal ei ole vaikeväärtust
  - Selle tüübiga ei saa mingeid operatsioone teha
- Viit (*pointer*)
  - Viita saab ainult edasi anda
  - Kasutatakse massiivides, teises keeles kirjutatud koodi integreerimiseks või silumiseks
  - Null pointer'ile viidata ei saa

Operaatorid

- ++ , --
- - (miinus), ~ (inversioon), !
- * , / , %
- + , - (lahutamine)
- <<, >> (aritmeetiline nihe)
- >>> (loogiline nihe paremale)
- & (bitikaupa AND)
- | (bitikaupa OR)
- ^ (bitikaupa välistav-OR)
- <, <=, >=, >
- ==, !=
- && (tingimuslik AND)
- || (tingimuslik OR)
- -> (implikatsioon)
- ?: (if-then-else)
- = (assignment)

Muutujad

Deklareerimine:

- Koos tüübiga

```
int a;
```

```
int a = 1, b = 2;
```

- Väärtustamata omandab muutuja tema tüübi vaikeväärtuse (näiteks 0 või FALSE)
- Nimi väikeste tähtedega, võib sisaldada – ja _

Väärtustamine:

```
a = 1;
```


Nähtavused, täpsustused (1)

- **Mutable** – Genereeritud set-meetodiga

```
mutable int starting_value;  
void  
    set_starting_value int _new_value  
{  
    starting_value = _new_value;  
}
```

- **Private** – Klassisisestele meetoditele kättesaadav
- **Protected** – Klassi ja alamklasside meetoditele kättesaadav

Nähtavused, täpsustused (2)

- Public – Automaatsed juurdepääsu meetodid

```
public int starting_value;  
int  
    starting_value  
{  
    = starting_value;  
}
```

- Static – Eksisteerib ainult defineerivas klassis
- Obsolete – Muutuja, mis ei ole jääv
- Local – Väärtus salvestatakse lõimesiseselt
- Redeclare – Muutuja tüübi muutmiseks

Meetodid

- Nimi algab väikese tähega, võib sisaldada suuri tähti
- Meetodid toetavad mitme väärtusega tagastust
- Meetodi nimi võib koosneda mitmest osast

```
int  
multiply int a  
    by int b  
{  
    return a * b;  
}
```

- Meetodi väljakutsel on sõnumi vastuvõtjaks self (mingi klassiobjekt)

```
int result = 1;  
result = [self multiply result by 2];
```

Meetodid (2)

- Tagastus – kõik parameetrite tüübid plus tühi tüüp *void*.
- Tagastuseks kaks võimalust:

- *return* võtmesõna

```
int  
returnOne  
{  
    int result = 1;  
    [self deallocateResources];  
    return result;  
}
```

- Tagastav omistamine (*return assignment*)

```
int  
returnOne  
{  
    = 1;  
    [self deallocateResources];  
}
```

- Kui tagastust ei väärtustata, tagastatakse tüübi vaikeväärtus

Korteežid (*tuples*)

- Korteež - väärtuste grupp. Sulgudes ja väärtused eraldatud komadega. Neid saab ka üksteise sisse paigutada.
- Muutujaid ei saa deklareerida korteež-tüüpi
- Väärtuste tüübid ei pea olema ühesugused.

näiteks (1, 3.14) on korteež tüübiga (int, float)

- Korteeži osi saab väärtustada ainult korraga.
- Kasutatakse näiteks meetodites või mitmelises väärtustamises
- Lihtne väärtuste vahetamine: $(a, b) = (b, a)$;

Massiivid

- Deklareerimine

Süntaksi näidete napuse tõttu ei ole teada kuidas deklareerimine käis

- Pikkuse küsimine

```
int n = [argv length];
```

- Elementide juurdepääs ($0 \leq \text{int index} < [\text{argv length}]$)

```
String s = [argv at index];
```

Tsüklid

- *While* tsükkel

```
int counter;  
while (counter < 10)  
{  
    counter = counter + 1;  
}
```

- *Do while* tsükkel

```
int counter;  
do  
{  
    counter = counter + 1;  
} while (counter < 10);
```

- *For* tsükkel

```
int counter;  
for (counter = 0; counter < 10; counter++)  
{  
}
```

Tsüklid pärinevad C keelest

Tingimus-struktuurid

- **?:** operaator - *if true ? then : else*

```
int a = 0;
int b = 1;
int c = a > b ? a : b;
```

- ***If else*** konstruktsioon

```
int n = 1
if (n == 0)
    [[stdio out] print („n=", n)] nl];
else
    [[stdio out] print „not null" ] nl];
```

- **Kui else osa puudub, saab vaikeväärtuse**

```
int b = 3;
int a = if (b < 0) b;           (ehk a = 0)
```


Klassid

- Nimi võib sisaldada suuri tähti
- Klassid toetavad lihtsat mitmest pärilust (*multiple inheritance*)

päriluse näide:

```
implementation class A: B, counter
end;
```

```
implementation instance A
end;
```

```
implementation class Counter
  Int
  main Array argv
  {
    [[[stdio out] print "Hello, world!"] nl];
  }
end;
```

```
implementation instance Counter
{
  int current_value;
}
```

```
int
  nextValue
{
  current_value += 1;
  = current_value;
}

end;
```

Allikad

Dokumentatsioon:

<http://gerbil.org/tom/>

– <http://gerbil.org/tom/doc/tome/>

Natuke üldist infot:

http://en.wikipedia.org/wiki/TOM_%28object-oriented_programming_language%29